

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti si nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresá si corespundintiele, ce primesco Redactiunea, administratiunea s'eu expeditiunea; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntle si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. de linia; repetiriile se facu cu pretu scadutu. Pretulu timbrului câte 80 cr. pentru una data se antecipa.

de doue ori in septemana: Joi-a si Sambata; éra candu va pretinde imediat materialul, va esá de trei s'eu de patru ori in septemana.

Prețurile de prenumeratiune.
 Pentru Austria:
 unu intru... 8 fl. v. a.
 semestru de anu... 4 fl. v. a.
 anual... 2 fl. v. a.
 Pentru Romania si strainatate:
 unu intru... 12 fl. v. a.
 semestru de anu... 6 fl. v. a.

Pesta, in 26 iunie n. 1873.

Să ni notăm bine. Am ajunsu de astă dicendu, pre fiesce care dia ésa lumina, că — traimu, — adeca vremu d'omni — *cd ei, domni magiari*, stea de astadi ai tieriei, traiescu din *la — nemedilocitu a celoru din Viena, incolo — a celoru din Berlinu.*

Si, pre cum de o suta de ori am spus, au totu dreptulu si cea mai de mare putere, d'a face reu tieriei si popóru, reu câtu vor vré, dar — *bine ne-*

Si acum vine a se realisa pre facia ce la 1866-7 ni spunea intieptulu *Andrássy*, cum că adeca in Viena — *traiam* dramuri de concesioni politice, de interesu publicu, li se oferiau drepturile de egalitate ale popóraloru cu fontulu? — scimu că s'a facutu.

Unu trecutu prospetu si amaru de astă ani ni vorbesce cu voce convinge — *ca este asiá!* si astadi evenimentele dau dovedile cele mai pipaibili!! Inbarea ar poté numai in sa se fie: *pen-* *ce scopu si cauza — vré dá nemtii, si* *lud magiari in schimbu drepturilo* *triloru pentru drepturile politice?* noi si la acésta intrebare am respunsu astă ori dupa firea camarilei nemtii si a domniloru magiari, dupa apariti si esperiinta, dupa logica si morala.

Acésti magiari trebuia să se puna prin urele popóraloru, si impetulu statiei si nesatiului domniloru tre condusu ca elu insusi să se ruinedie, *si să se prepare estirparea, se* *are locu si cale — germanismului* *prezente spre Oriinte.* — O putere pe care nemtiulu ar fi trebuitu cu truda s'o domoliesca, cultiviedie obilitiedie — intru servitiulu ei *alu umanitatei, elu, nemtiulu, colo-* *de egoistu ce e, a preferitu s'o utilize-* *si sistematecaminte pentru sine. Este* *de nemtiului, de candu e, a explotá;* *de natur'a domniloru magiari, de* *si s'au asediatu in Europa, de voia* *voia — a se dá unéla, pentru cucerire* *abanda!*

Dupa ce dd. magiari indetorira si *si tieria si impilara popóru prin* *rele si administratiune si mai rea,* *si poiara pre natiunile nemagiare de* *storie loru innasceute, acum — de* *de sepa de lemnu, devenira si mai* *indinti de Viena si de Berlinu. N'au* *n'au putere, n'au creditu, nu potu* *de se sustiena, fora ajutoriu de* *— nu cutésa o mesura se apuce, o* *libera se pronuncia — fora per-* *de susu, fora a se teme că vor fi* *demisi din servitiu!*

Prin tóta Europa alergara agintii *Markapoly*, pentru aflarea unui im- *antu, votatu de Diet'a loru, mare si* *si, si santiunatu de monarchulu* *Imperatulu-Rege; — in desiertu!* *si mersera la Berlinu, cersira la Bis-* *si — elu se indurá de *fapturele** *de agentii sei!*

Câte de 2 si de 3 ori in septemana *si betii ministri la Viena pentru d'a* *de la Banc'a natiunale si de la mi-* *trulu de Pretis ajutoria industriei, co-* *si, economiei rurali a tieriei, fora* *ajutoria — nu se mai potu incassá* *de nici prin esecutiune, si — domni* *si, companiunii stepanitoriloru ma-* *si la rugarea acestor'a, ca nisce mari-* *boni impartu gratii — dar numai cu* *si — se nu-si strice domni sto-* *culu, — se nu devina sburdati si* *si! Insa se vede că, mai puñu si*

conditiunea ca — *se nu mai incere a* *se emancipa de ei!* Să nu mai gancésca la finantie proprie!!

Candu mai de unadi érá se se lesbata in Dieta propunerea lui *Simonyi*, pentru crearea unei *Bance natiunale un-* *guresci*, guvernulu 'lu rogá — *pen-* *Ddiu!* — se taca, se recéda, ca *ná* *cumva se se afle vatemati vecinii si com-* *panionii, ni se li detraga ajutoriale! Si-* *Simonyi — pricepú si — tacú!*

Candu apoi curendu ministerulu cerú, ca in data acumu se se votiedie — iute si fora multa vorba *bugetulu anubii* *1874*, ii conjurá pentru toti santii! — *pre corifeii stangei, se nu se opuna, se* *nu faca dificultati, căci — *pace de credi-** *tulu magiariu din colo peste Laita, si atuni* *— firesce că, *pace si de stepanirea ma-** *giara, de mintiu'n'a libertatii si constitu-* *tiuniei magiare, — de *exploatarea seracii** *tierii si popóraloru prin domni magiari* *— numai pentru ei!* Si — corifeii stan- *gei centrali pricepura si se invoira; é* *de resistinti'a celoru din stang'a estrema* *se indignara si in choru ii dechiarara pe* *acestia de ómeni orbiti de patima, pana* *si smintiti de minte! Betranulu *Ghiczy** *insusi, celu-ce la 67 plangea de necasu* *pentru primirea articulu XII, — atinsa* *cu inspaimentare despre posibilile fatali* *urmári!*

Éta dara natur'a stepanirii magiare, pre care noi, din diu'a intruducerei ei, mereu am semnalat'o de atare! Domni, pentru ca se se numésca *domni si se* *apara in mare l'usu caintea l'usu,* *si se* *supusu sclavi nemtiului, pentru uniculu* *miserabile dreptu: d'a ne impilá si des-* *poiá pre noi — dupa draga voi'a, dragu* *capritulu loru!*

Éta-li puterea, éta-li marirea; éta-li intieptiunea si si mai tristulu *patri-* *tismu alu loru!!*

Evenimentele iute ajunsera a resbuná — natur'a, mintea, omenia calcate in piciora! Marturisimu că de já incepe a ni fi mila de ei, candu ii vedemu ne'ncetatu sfortiadu-se si colindandu — gratia in Viena, si — oblegandu-se la supunere, a colo, si la crutiare in Pesta; é de a supra capulu loru mereu aninandu, legata numai de unu peru, spad'a lui *Damocle!*

Seracii, — — pana candu ore vor mai duce-o totu asia?! —

PESTA, in 25 iunie.

„Este deja ajunsu timpulu, ca acésta *Casa reprezentativa se se desface. Atmosfer'a* *aci atátu e de saturat: cu electricitate, in cétu* *in tóta clip'a si din celu mai ne'nsemnatu inci-* *dinte se póte nasce furtuna, ale carei urmári* *sunt neprecalculaveri. Apathia tempita si iri-* *tatiune nervósa se schimba inverstandu-se un'a* *cu alt'a nemedilocitu; in sinulu partiteloru* *ferbe si frementa; o conducere adeverata nici* *nu mai esista, nici din coci — (in drépt'a),* *nici din colo — (in stang'a), si — tóte câte se* *intempla, bunu s'eu reu, provinu din acelasi* *surginte, din — „Intemplare“ — — —* *Este — repetimu, ajunsu timpulu deplinu, ca* *acésta Casa se se imprascia, si ca atátu Regi-* *mulu, pre cum si ambele mari partite, se se* *socotésca seriozu, că — ce ore va fi mai de parte* *de facutu!“*

Astfelu 'si incepe primulu s'eu Pesta, organulu inspiratiuniloru de susu, „*P. Lloyd*“ in nu merulu de astadi, si acésta din indemnulu desbateriloru da ieri din dieta, pre cari si noi le atingemu mai in diosu, in rubric'a loru; — dar de secura, nu numai pentru aceste bagatele, ci — intradeveru pentru trist'a esperiinta ce dia de dia o face ovreulu crestinitu si magiarisatu, adeca *de doue ori renegatu*, cumca — nici nu merge,

si nici ni stá bine eans'a constitutiunei si coticariei politice magiare, carei — pentru grásu profitu s'a ingagiatu a sprigini, — cumca nu merge, nici nu stá bine, ci — *se légana reu!*

Dupa o astfelu de sentintia din fruntea, din inim'a chiar a cliciei, pre care noi de ani o demascám, denunciám si combatemu — ca nemorale, nepatriotice, ci senguru numai *egois-* *tica, selbateca si anarchica*, — dup' o astfelu de sentintia nime se nu ni mai dica că — am fost s'eu am mai fi preocupati, că am vedé reu, am fi pessimisti fora cale. Portarea nóstra, opostiunea nóstra, alarmulu nostru — sunt justificate in celu mai eclatante modu!

Dupa-ce foile din „*Romania*“ ni spusera că domnitorulu *Carol*, insocitu de doi dd. ministri, de doi adiutanti si de maresialulu curtii, a plecatu pe la Galati si Iasi si prin Bucovina si Galitia — pentru Viena, si dupa-ce „*Pressea*“ oficiósa ni spusa că dlu Romaniei la Viena are se fie primitu ca unu *Suveranu*, „in tóte conditiunile de onoruri si de distinctiuni, cum uu s'au mai facutu pana acuma nului *suveranu romanu*“; acum foile din Viena si corespundintiele foiloru de aici ni spunu, cumca domnitorulu *Carol*, sosindu luni dupa médiadi la Viena, intr'adeveru a fostu intempinat cu onoruri ne'ndatenate la alti, de câtu la *Suverani*;) — la gar'a drumulu de feru 'lu primí si salutá in numele Imperatulu, *guvernatoriulu* Austriei de diosu, presentandu-i númerocele nalte persóne, delegate pentru primire, pre cum pre comandantele militariu alu tieriei, pre delegatii ministerialoru, pre agintile generalu alu Austriei pentru Romania, pre doi adiutanti, unu colonel si unu suprateninte imperatescu, pusi la servitiulu marelui óspe, carui i s'a detasiatu pentru servitiule de curte si contele *Hunyady*. Principele *Carol* érá in uniforma mandra de generalu in arma'a romana, ministrii, *Boierescu* si *Mauroghani* in fracu, domnitorulu strinsa man'a nalteloru persóne ce i se prezentara, apoi in trasur'a de curte ce-lu asteptá, petrecutu de urárele de „*se traiesca!*“ ale coloniei romane din Viena, se transportá la locuinti'a ce i s'a pregatita intr'o aripa a palatulu ministeriulu de finantie, in acelasi apartamentu, apartenentiu la curtea imperatesca, unde de curendu locu principele de coróna alu Angliei.

Ieri in *Schönbrun* s'a datu o mésa stralucita in onórea domnulu Romaniei, si — de já unele foi din Viena constatu formalmente că primirea lui *Carol* difere multu in pomp'a esterióra de a principelui de Muntenegru, recunoscutu de suveranu. In punctulu formeloru deci — romanii abia ar mai avé de dorita.

Domnitorulu *Carol* are se petróca 8 dile in Viena, unde mane sosese si *Augusta*, Imperatés'a Germaniei. De aci *Carol* pléca incognito spre *New-Wied* la familia, pentru timpulu mai indelungatu. —

Pre candu principele *Carol*, primesce in Viena onorurile de *suveranu* alu Romaniei, — la *Ruginósa* in Moldavia de já s'au depusu pentru eternu repausu osamentele predecesorelui seu *Alessandru Joanu Cusa* — fora tóta indoiél'a — *cu onoruri si mai mari din partea natiuniei!*

Curiosa coincidentia! Pre aceeasi cale, pre unde reintrá *Cusa* mortu in tíera, salutatu de sunetulu tuturoru clopoteloru si de lacrimelute tuturoru Romaniloru, — totu pre acolo eal in data *Carol* — viu, pentru d'a fi festatu in strainatate. Ce tema minunata pentru unu romantiu, o poesia!

Destulu că, cele ce se scriu despre primirea si inmortentarea cadavrulu lui *Cusa*,

*) Totusi „*N. Fr. Presse*“, aceea-ce ódenióra primia subventiune de la Romania, — i dedicá ieri unu articlu de fondu, unde-lu intitúlá „*semi-suverani*“ alu unui popóru selbatecu! —

dela petrecerea peste fruntaria la *Iticani* si pana la *Ruginósa*, despre multimea adunata si emotiunea ei, despre grandiositatea actulu si a manifestatiuniloru, — intrecu tóte intipuirile! Nóa ni pare reu că spaciulu nu ni permite a publica o descriere speciala, dar totusi din cele *siése* cuventári ce se tienura la acea ocaziune, parte mare de primii oratori ai tieriei, celu pu-cinu un'a, pre a dlui *Mih. Cogalniceanu* vom reproduce o si noi intr'unulu din nrii urmatori, pentru ca onoratu Publicu alu nostru se căsige o viua ideia, cu câtu astfelu se apretiuiescu meritele si talentele barbatiloru adeveratu mari *dupa mórtu!* —

Avemu se amintimu la acestu locu, mácar numai pentru intregirea frului evenimenteloru, cumca pentru Districtulu Fagarasiulu, de o data cu denumirea de nou capitianu-preceptu in person'a dlui *Boér Kálmán*, sub datulu de 3 iunie s'a decretatu de ministeriu pentru unu timpu nedeterminatu si aplicarea de *mesure* *esceptiunali*, prevediendu-se noulu capu administrativu cu plenipotenti'a de a-le essecutu, pentru d'a căsigá decreteloru guvernulu magiariu respectare neconditiunata. Astfelu domni interpreta si essecuta autonomi'a municipal si self-guvernamentulu popóru!

Presintele si noi.

Ér trebue se ne splicám, căci totu mai suntunii de acésti cari, dicu că *nu* *potu se ne pricepa.*

Ér trebue se revenimu a accentuá — in fruntea acestei foi, cu tóta solenitate si seriozitate, cumca noi sunteru petrunsi de cea mai perfectata convic-tiune, că — pentru noi, pentru salvarea natiunalitatei nóstre din cursele ce i se punu astadi juru imprejuru, pentru viitoriulu romanismulu in Oriinte, astadi atátu de persecutatu si periclitatu, — *numai si numai unu medilocu esiste: moral'a nóstra, moral'a popóru romanu peste totu!* Vom fi in stare a ni-o conservá si intári si afirmá acésta, — *vi-* *toriulu va fi alu nostru;* de nu, — *nu.* Vom perí ca vai de noi! —

Éra de facia, cea inaugurata de la 1860 si incoronata la 1867 prin *dualismu*, este *er'a coruptiunei morale*, *er'a* *mintiunei si insielatiunei*, *er'a turburării* *mintii si temperei inimei ómeniloru si* *chiar a popóraloru.*

Uitati-ve in prejuru, si veti vedé — că ce ómeni, pentru a ce fapte sunt astadi cautati, distinsi, redicati, decorati, remunerati si aperati de susu; veti vedé — in câtu se tiene de romani, că astfelu de ómeni sunt dragii si mandrii stepanirii, ca si cari domni de astadi, acum 10 si 15 ani, la ei a casa, fiindu că erau dragi si mandri stepanirii de atunci din Viena — pentru asemenea portare, ii numeau — publicu si privatu, in gur'a mare, *omeni* *slabi si de nemic'a*, perfidi si tradatori!

Ce au fostu — unu conte *Nadásdy* *si Zichy* etc. la ei, facia de natiunea si natiunalitatea loru, in asemenare cu *Olteanu* *si Bohatielu* etc. etc. la noi! Si totusi, aduceti-ve a minte, cu ce epitete ii numiau ei pre acésti — in publicu, preto-tindenii!

Dar inca déca atuncia cine-va s'ar fi incumetatu se puna astfelu de sarcine pre bietulu popóru si se-i ié prin esecutiune *tóte bine*, se-lu seracésca, cum aretaramu de curendu din Zarandu, că seracescu domni de astadi popóru romanu!

De aci noi deducemu că, demoralisarea astadi este la culme, si ea se manifestata: *antaiu*, — *in mintiu'n'a publica,* *cd avemu constitutiune si legi mai bune*

de cătu sub absolutismu; sarcine mai usiore, administratiune mai onesta si mai promta; cu unu cuventu că avem — garantate prin lege si prin juramentulu MSale, si se in fapta — conditiunile de libertate, de progresu, de prosperare, de fericire generale

Nemica sub sôre mai ne-adeveratu de cătu acest'a!

Poporul intregru, de la o margine a tierii si pan' la cealalta — ni va dá celu mai viu atestatu că, — sub sistem'a si stepanirea de astadi — nu numai nu se afla mai bine, mai liberu, mai asecuratu in progresulu si cultur'a sa, ci — tocmai din contra!

A două: in tendinti'a de magiari-sare — oblu, pre facia; dupa care tendintia — din pung'a poporaloru nemagiare — milioane se scotu si se dau pe fie-care anu pentru scôle, cărți, stipendia magiare, — cu unu cuventu: pentru cultura numai magiara; era scôleloru nemagiare li se detrage — prin lege ori in fapta, directu séu indirectu, totu ajutoiriulu; — dupa care tendintia mai de parte, fiii natiuniloru nemagiare se iéu si se inolédia cu forti'a intr'o armata, ce se dice curatu magiara, pentru scopuri curatu magiare, si unde nu se suferé alta limba de cătu cea magiara! — dupa care tendintia, de asemenea, in oficia pretotindeniá, de susu pana diosu in satu, ba si chiar la intreprinderile private de comunicatiune, se prescrie de criteriu alu calificatiunei si aplicabilitatii — magiaritetea individulu, fora de carea — nime nu se privesce nici chiar de patriotu! prin ce asia-déra maioritatea nemagiara a patriei se — espatriédia!

Tóte aceste abnormitati, ca totu atâte atacuri si afronturi in contra mintii si inimei omului de omenia, in contra cugetulu dreptu, facu, naturalminte trebue se faca pre poporu a se indoí de — patriotismulu, moral'a si onorabilitetea, intieptiunea si chiar credinti'a in Ddiu si in dreptate a domniloru stepanitori. Acésta indointia in sa — ér naturalminte — nasce nepasarea poporulu de virtutile si detorintiele civili, nepasarea de — lege, statu, tron, pana si de umanitate si de familia; cu unu cuventu: — demoralisédia si indobitocésce, prin ce — naturalminte — se destrama intréga legatur'a sociale, devine putreda si la cea d'antiau proba se rumpe! Poporulu, tier'a se sfarima, tronulu se imburda!!

Deci noi — petrunsi la sufletu de acésta convictiune, din chiar amôrea sincera catra patria si natiune, si din credinti'a catra Tronu, necontenitu predícdmu moral'a, necontenitu strigamu intielegentiei nôstre din poporu, a numé preotimei si invetiatoriloru nostri, dar si tutôroru functiuniloru publici, politici, júdeciali séu comunali, feriti-ve, pentru Ddiu! — d'a dá prin vorbele séu faptete vóstre essémpu reu poporulu, d'a amagí, impilá si insielá, a despoí si desbiná poporulu! Restríngeti-ve trebuintiele vóstre, tráiti cătu mai seracesce, numai se nu fiti siliti — a luá séu de la poporu pe nedreptu, séu a ve vinde de unelte domniloru, pentru scopurile loru rele! — Nu ve luati dupa domni, nu urmáti essemplulu loru celu peccátosu, căci pre ei ii-a orbitu Ddiu, ca se-ii pérdia; ei si-au tempitu inim'a si vendutu sufletulu de multu pentru intipuirile si imbuibárele loru personali si párteculari!

Ei, domnii, nu mai mantuescu societatea si ordinea, déca poporulu nu o va mantui prin resistinti'a sa moralá. —

Astfelu fiindu noi convinsi, pré firesce că nu potemu fi nepasati de portarea omeniloru nostri, a fratiloru si chiar a amiciloru nostri, cu cari ni-am facutu planurile, pre cari ni-am intemiatu sperantiele nôstre natiunali si pártitice; — pré firesce că nu potemu inchide ochii de naintea realitatii, nu potemu tacé si iertá — nici la episcopu ori metropolitu, nici la preotu ori protopopu, nici la ablegatu ori redactore, nici la juratu ori pretore, nici la jude ori notariu comunálu, — candu ii vedemu si constatámu nedrepti, in abusu de puseitiunea loru, facendu-se uneltele, agentii

nemoralei, ajutatorii derimárei bunei credintie in poporu!

N'avemu ce se li facemu; credemu că ii doru atacurile; vedemu, pricepemu că se supera, se mánia chiar pre noi, ne injura, ataca, defaima, calumnia, amenintia pana si cu escomunicatiune! — intoemai precum strainulu de la potere, dupa ce promisiunile si gagiularile nu i-a folositu, n'a lipsitu de a ne amenintia si persecutat in totu modulu, fora ca se li fie folositu ceva! fiindu convictiunea nôstra firma, că domnii magiari ducu tier'a la perire facu, natiunea magiara obieptu de ura generale la natiunile conlocuitorie si vecine, compromitu infricosiatu tronulu si dinasti'a in ochii poporaloru, ér — nóa ni impedece cultur'a si desvoltarea, ne slabescu si seracescu, lucrandu de a dreptulu pe man'a contrariloru de mórte ai tierii si ai natiunei romane si magiare; — deci de asemenea este convictiunea nôstra, că peccatuescu, inca si mai de aprópe — ai nostri, cei-ce ii springinescu pre domnii magiari in politic'a, pre calea loru de demoralisare si impilare a poporulu nostru si a tierii peste totu!

Cine — cu inima nesticata si cu cugetu dreptu, astfelu ca si noi va pricepe, si va apretiuí caus'a, de sicuru că — nu ne va condamnă pre noi, si va recunósce că — numai ómeni peccatosi, caractere slabe potu fi cari ni iéu in nume de reu si de batjocura stáruintiele nôstre, mustrárele ce le facemu anumiteloru persóne.

Noi — in cătu pentru liniscea interna a sufletulu nostru avemu doue poterice satisfactiuni, cari ni desdaunedia pentru tóte suferintiele. Una este, că nime, nici cei mai injuriosi si murdari atacatori ai nostri din „Gura Satuluí“, „Federatiunea“ si „Telegrafulu Rom.“ nu ni-au potutu aduce in contradicere faptele nôstre cu doctrinele, cu cuvintele nôstre; nici că a esitu candu-va unu omu onorabile, unu caracteru nepatatu — in lupta la lumina in contra nôstra; nici s'a potutu laudá candu-va vre-unu dintre cei multi, cari au incercatu in feliu de feliu de moduri a ne corumpe, cumca i-ar fi succesu! Al'a este, că poporulu si intieleginti'a credintiósca a celuia — déjà pretotindeniá a inceputu a ni cuprinde si apretiuí stáruintiele si directiunea. Abia trece o dia, se nu primimu eclatante dovedi despre acest'a, si cu mandria potemu dice că — opintirile ce domnii de la potere fecera pentru d'a ni reduce cerculu lectoriloru foiei nôstre, pretotindeniá au remasu de rusine, astfelu in cătu „Albina“ astadi nu mai puoíni, ci multu mai multu este cautata si cetita de cătu ori-candu mai nainte!

Acéstea sunt fapte pösitive, potemu se convingemu despre realitatea loru pe fie-cine matematicaminte; precum d'alta parte pré bine se scia că, atacatorii si batjocuritorii nostri toti — au scapatatu cu intreprinderile loru parte bancrotandu, parte fiindu pre calea directa spre bancrotare!

De aci, déca ar avé macar numai unu picutiú de minte nepreocupata si inima nesticata, ar póté se invetie si domnii de la potere, si antagonistii nostri domestici, cari — adesea conluera ca aceia. Pentru noi esperinti'a cascigata nu póté fi de cătu unu indemnu, o incuragiare d'a pasí resolutu pre calea si in modulu de pana aci. —

„Romanulu“ eschisu din Austro-Ungaria.

Diariulu „Romanulu“, din Bucuresci, pre cum ni se spune la posta, este opritu prin guvernulu nostru: destulu că elu de doue septemani nu ni mai vine, de unde vedemu că opréla se estinde pana si spre Redactiuni, ceace este o mesura indoitu straordenaria! — Óre ce va fi caus'a? — se intréba romanasi nostri; căci ei nu potu pricepe, de unde se se opréscu chiar „Romanulu“, carele facia de guvernulu si politic'a austro-magiara nu e mai aspru, ba nici atátu de aspru atacatoriu, ca alte foi de dincolo, d. e. „Telegrafulu“, „Semestoriulu“ etc. — Noi credému că caus'a nu póté se fia, decátu pentru că — pre candu

celelati foi mai n'au din ócei cetitori, „Romanulu“, precátu soimú noi, avea multisiori!

Elu din urma nru ce noi am primitu a fostu da 26 maiu st. v. Ni l'am notatu, pentru că elure d'nu primu articlu, de cătu carele — de ce nu cetim „Romanulu“, n'am cetitu mai solidu si mái gravu! — Peste totu, de vr'o 4-5 septemani „Romanulu“ incepu a publicá, fiii artíclí d'o soliditate si gravitate ce impusa, si cari multu diferéu de cei — ad nusem polemizatori cu „Pressa“ si toíu cu „Pressa.“ — Dóra si acésta impunatória soliditatesi gravitate — va fi contribuitu la oprirea Romanulu; căci — astfelu de tienuta a unei bi opositionale dóre mai multu!

Astfelu scriseseramu noi despre oprirea Romanulu — inea pentru nru precedentu alu foiei nôstre, ce inea pentru lips'a de spatiu nu f'uramu publicá. Intr'aceea ni sosira pe alta cele nrii eschisi din patri'a nôstra, si a nruulu dia 7/19 iuniu, carele in fruntea sa se ocupa de acésta oprire. De aci pricepemu că intiedicerea este din partea guvernulu magiari.

„Romanulu“ dice că — n'a fostu suprimu de acésta mesura, căci — „este deprinsu a lupta contra despotismulu si a suferi cu fericire tóte consecutiile acéstei lupte.“

In desiértu inea se gandesc si cauta a descoperi reulu, ce „Romanulu“ póté face potericulu imperiu! Ori cum inea intiedicerea na-i va fi spre reu. „Acésta mesura arbitraria va atrage asupra Romanulu in Austro-Ungaria — cea mai palpitanda atentiune; elu va fi cautatu si cetitu cu mai multu interesu de cătu ori candu.“ — — — „Asemenea mesure luate mai cu séma de guverniale onoru state poterice, sunt o proba de slabitiune si de nedreptate din parte-li.“

Iucepe apoi „Romanulu“ a examiná punctu de punctu, tóte posibilele cause si motive ale intiedicerei, si — nu afla ceva ratiune, de cătu dóra in tienut'a sa facia de pretinsse junctiuni ale drumurilor ferate la fruntárisle ambelorú tieri. —

Noi — ne ndoimú că caus'a si modulu de pertractare a junctiuniloru póté se fia datu guvernulu magiari indemnu spre intiedicere. Mai multe foi au dezbátutu acea caus'a din acelasi punctu de vedere si inea cu mai multa inverisunare.

De cătu acésta caus'a, dupa gradulu la care astadi e urcata furi'a netolerantiei magiare, mai usioru am póté crede că motivulu opririi Romanulu — este numele ce pórtá elu! Se nu rida nimenéa de acésta ideia bizara; noi cătu ni va iertá speciulu, vom incepe a publicá date positive din viét'i'a publica de diosu, cari ni vor justificá presupunerea!

Ei dar — noi aflamu din „Pressa“ si din „Poporulu“ că, in momentul d'a plecá domnitorulu Carolu din tíera — pentru Viena si Rinu, s'au respanditu faima, pre cum că se astépta retornarea la Bucuresci a domniloru Ioanu Bratianulu si C. N. Rosetti. Aceste faima ne facu se credemu că oprirea Romanulu n'a urmatu fora motive luate din raporturile politiceí secrete. In fine — vom vedé; căci caus'a cu timpulu totu va esi la lumina. Atát'a inea soimú si repetimú, că — déca „Romanulu“ nu erá din cóci la noi, cea mai respandita si mai cetita foia de dincolo, nici a minte nu li venia domniloru stepanitori ai nostri ca se o opréscu.

Lectorii nostri 'si aducu de securu a minte că „Albina“ dupa 3 ani de essistintia a sa in Viena — inea a fostu onorata din partea liberalulu si constitutiunaliu ministeriu magiari cu intiedicere pentru intregru teriteriuu corónei unguresci; atunci amiculu nostru Borlea a interpelatu pre ministeriu pentru caus'a, inea respunsu — nici pana astadi n'a primitu. Si totusi noi am aflatu caus'a. Au fostu denunciantii vai de ei, — cari prin mutarea nôstra aici la Pesta si continuarea luptei, au suferitu mare rusine!

„Romanulu“ candu „deside tóta poterea austro-unguresca d'a-lu oprí se petrunde pe teritoriuulu ei,“ a nimeritu punctulu de tianta

Diet'a Ungariei

Avemu se descriemu siedinti'a casei repr. de vineri in 20 iuniu, despre care am amintitu in nruulu precedentu că a fostu un'a dintre cele interesante; adangemu — reotificandu, că dóra mai bine i va conveni epitetulu de — forte caracteristica.

Dupa cele formali si presentarea de peti-

tiuni, ministru pentru comuicatiune Tiesá jos substerne o propunere a guvernulu de atarea si pentru regularea drumulu de spre Oriente, Orade-Clusiu. Se votédia apoi getulu Casei pe iuniu si — dupa o disputa diumetate de óra, carea costá tierii 500 fl. votara 200 fl. pentru regularea bibliotecii Casei!

Cu acésta trecendu-se la ordinea de desbátereá asupra bugetulu pentru 1874, mulu oratore este Helfy, carele intr'unu cursu lungu si ageru, copleá pe regimulu putatiuni pentru negliginti'a sa in tóte partiele, din care caus'a nici nu i votá bugetulu, se alaturá resolutiunei lui Madarás.

Urmá Simonyi Ernó, totu din stuá extremá. Premitemu că parlamentulu Ungar astadi n'are barbatu — nici de capacitate tiaria, nici de dibacia parlamentaria, nici de tesare politica, care l'ar intrece pe acésta, unde apoi discursurile lui, macar cătu de se asculta cu mare atentiune; dar astadi Simonyi Ernó, asia se vede că si-a propus a si aruncá asgetile sale venindó numai in drépt'a si spre regimulu, si inea ageru si mai cu furia spre stang'a centralu nime in capulu conducetórilor ei! Elu cepe, că este o nefericita ideia, a desbátereá getulu in acéstu timpu, candu toti deputabii astépta se se proróge siedintiela, si vertosu că bugetulu nici nu e completu. Cătu guvernulu nu póté se fia altulu, de ca in pripa, fora examinare scrupuloá, se manifeste incredere, pentru d'a se mai susla potere, spre nefericirea tierii, căci ministri n'au se arete o fapta de domne si sunt ómeni fora energia si fora capacitate, multu ar fi fostu trantiti, de multu tier'a scaltatu de ei, déca stang'a centrale — nu fi saritu pururiá intru ajutoriu! Acésta pe nu merita a siedé in partea stanga, si ar fi bine se tréca de a dreptulu in taber'a guvernulu de cătu se tráiesca cu mintiun'a.

In acéstu modu dlu Simonyi pestémetate de óra cetí levitiu dlu Tiesá si Ghisi Horn; apoi ni ti-lu luá pe dlu min. Kópoly la trei parale. Acéstu domnu, de candu la minist'eriulu, n'a adusu naintea Casei d' polemiu seci, dupa cari tóte, totu nu soie care este starea finantiloru nôstre!

Elu si colegii sei, ca ministri s'au a-si invetiá specialitatile, cea-ce tierii costá lióné! De astfelu de cabinetu nime nu p'abia respectu, mai vertosu că membriu de fostu, cari au complotatu in contra presétiului loru de mai nainte, o. Lónyay pre atát'a l'au totu muscatu, pana l'au scosó postu!

Asia dlu Simonyi E' vorbi o óra si metate, atacandu si demascandu — pre din drept'a si din stang'a, pan' la scandá proteste din tóte partile. In fine votá propunerea lui Madarás.

La acéstu atacu cumplitu in datu partea guvernulu respunsu ministru-puterinte Saldvy, respingendu invinuirile, era acea insinuatiune, cumca ministrii de factu tradatu pre contele Lónyay si cătu cu pretiu, spre nefericirea tierii vor a se susla potere, — o numé de a dreptulu calu in aplausele turmei de mameluci!

Din stang'a trei se scolara a combatu dlu Simonyi, anume Horn, Ghiczy si Horváth. Memorabilu e, ce dise Ghyczy cumca stang'a centrale recunósce necapacitate ministerulu de facia si totu reulu ce elu costá tierii; si ea este pentru trantirea lui; de nu intr'unu timpu de orisa, ca celu de candu tier'a se afla in fatalitati si candu tiunea s'ar face responsabile pentru unu cari ar póté se fie chiar o crisa de stat!

Horvátsky trecó in personalitate imitatória, imputandu lui Simonyi, că dupa intrigatu si tradatu parti'a sa, acuma se inea desbiná si sparge pre a centrulu stang'a.

Vorbi dupa acésta Dr. Miletió, tandu de ocaziune pentru de polemiasé de nota tra ministerulu in caus'a congresulu, mellei, grantiei etc. etc. Dupa care acéstu guvernemertandu in crederea serbiloru, nu i bugetulu. —

Cu atát'a se incheia desbátereá guvernulu si facendu-se votare nominale, 210 votu mira bugetulu de basa pentru desbátereá oiale, ér 25 — nu. —

Cu atát'a siedinti'a se incheia. —

In Siedintia de sambata in 21 iuniu, pa cele formali si dupa presentarea de petiuni, deputatul Fabricius propune a se

Ministrul de finanțe, se prezintă unu con-

Se va pertracta în timpul său.

Băcei interpelează pe ministrul de

Min. de justiție răspunde că cauză este

Lăzar Adám interpelează totu pe Min.

Min. Pauler răspunde, că pre tómnă va

Dupa această se trece la ordinea dilei

Alți doilea obiect de la ordinea dilei e

Dispută mai ageră s'a făcutu la Ministe-

In Sădintia de luni 23 iunie, dupa cele

Sădintia de ieri în 24 iunie — inoa a

Dupa cele formale, și după o nouă inter-

Min. Trefort răspunde la o interpelețiune

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

Min. de finanțe, anume străordenariulu.

Antai a opozițiune seriósă se face din

ratu pe Miniștri aceste debateri și cadere ale

Urmandu debateră mai de parte, la

De asemea dlu Achim Muresianu, sprin-

Săll, referintele, Lăzar Adám și Vid-

Dupa această se primesc propunerea co-

Astfelu se urma — totu în disputa, ageră

Temesióra, în 16 iunie n. 1873.

Candu-va o data, dupa nenumerate

Opiniiri, aduseram pe fratii serbi, cari — de-

Protocolulu.

Sădintiei comisiunii delegatiunale mite

romane-serbesoi, în obiectulu despărțirii ro-

respectivă a despărțirii biserice fabricene de

Presenti :

Din partea comisiunii deleg. romane :

Dr. Pavelu Vasiciu și Pavelu Rotariu ; — Din

Din partea comisiunii deleg. serbe : Dlu prot.

Din partea comisiunii deleg. romane :

Dr. Pavelu Vasiciu și Pavelu Rotariu ; — Din

Din partea comisiunii deleg. serbe : Dlu prot.

Din partea comisiunii deleg. romane :

Dr. Pavelu Vasiciu și Pavelu Rotariu ; — Din

Din partea comisiunii deleg. serbe : Dlu prot.

Din partea comisiunii deleg. romane :

béca : averile bisericești-scolare se se admi-

b) Serbii dechiara : cumca densii nu se

Nr. 3. Din acestea vedindu-se cumca im-

Cu atât a fiindu-se agendele, protocolulu

Gratiu, în 15/27 maiu 1873.

(Răspunsu la articolulu dlui T. Ceontea

Simbu-

rele de cërta și discordia în societatea „Roma-

nișmulu,” s'au mai bine între tinerimea roma-

Gratiu, se vede a-se fi semenatu mai tocmăi

în acele momente, candu tinerimea din Gratiu

conceptu realizarea sublimei idee d'a se intru-

ni în o societate. Acastă asertiune este sprigin-

de impregiurarea, că abia se aprobasé prin

autoritatile competente proiectulu de statute alu

tinerimii, și indatu se și ivira mugurii nentiele-

gerei în deplin'a lor goletate C'ntielegerea

și concordi'a ajunse pana acolo, încatu societa-

tea „Romanismulu” stete chiar naintea tribuna-

lului, documentu că membrii ei fura patrunci

cu toti pana în talpele picioareloru de inemne-

tatea scopulu sublimu, ce-lu urmariu ca apo-

stoli ai natiunii. — Vom vedé mai la vale, că

cine a medlocitu această. —

ou o lamentatiune, că societatea în „miopismulu

seu spiritumulu” l'a eschisu pre dn'ia sa din sinulu

seu, pentru că n'a voitu a prim' postulu oferitu cu

ocaziunea constituirii societății pentru seme-

trulu presente. Dlu Dima a răspunsu acestei es-

pectoratiuni, arétandu adevéruulu.

Dnulu Ceontea inse nevoindu a remané

detoriu i replică prin unu articulu lungu, plinu

de atribute nepotrivite și descoperiri nefun-

date, aruncate atât a supra domnului Dima,

cātu și asupra societății, ér onorat'a „Fede-

deratiune” dechiară cu acestu articulu de

inchietu neplacut'a polemă ; — după parerea

noștra inșă era mai bine, decât s'au n'o primă

de locu, s'au decât a primit'o să fi ascultat

in numeru egalu pe ambele părți.

Acuma suntemu deci cunștrinsi a rogă

pre on. Redactiune a Albinei, ca în interesulu

adeverulu să binevoiesca a dá locu acestei

dechiariuni în colónele pré pretiuitulu orga-

ganu, apromitiendu că e prim'a și totu deodatu

și ultim'a óra, candu societatea „Romanismulu”

vine a-se rectificá ca atare în naintea onoratulu

publicu romanu. *)

Dlu Ceontea are totu dreptulu, că în sta-

tute nu esiste paragrafu, care s'au silésca pre

membru a prim' paragrafu s'au cutare postu, dar

nici unu atare paragrafu nu existe, care s'au dis-

pensedia pre unii membrii de a purtá posturi

onorifice în societate, și care paragrafu s'au silés-

ca numai pre anumita parte s'au clase din mem-

brii la portarea sarciniloru.

Societatea inse a adusu încă în semestrulu

trecutu unu concludu, în urm'a caruia fie-ca-

rui membru i s'au impusu primirea de posturi

onorifice în societate.

Atunci s'au lucratu întieptiesce și legalu,

atunci nu s'au aflatu de bine a arétá ne mai au-

dit'a nelegalitate (?) lumei întregi și a o acatiá

de limb'a clopotului celui mare. Nu! căci atun-

ci aprobasé procedur'a și dlu Ceontea, de ora-

ce n'a caditu s'au de pre domniulu. —

Asertiunea că dlu C. a reatocutu cauz'a,

care l'a impededatu de a prim' postulu oferitu,

din amóre catra unire și progresu, credemu că

e numai gluma din partea domniei Sale ; ast-

felu de cuvinte am auditu la tóta ocaziunea

din gura, fapte inse n'am vedutu nici odatu.

Dar din cuvintele dlui C. se vede în cătu-

va cauz'a, deorace se silésce fórté a denegá tutu-

roru și cea mai pucina cunosciinta și prudintia.

Ne ar place a întrebá inse că dóra pré

marea sa cunosciinta, și mai alesu de legi, l'a

condusu la acoeli pasiu nelegalu, prin care ca

secretariu de atunci a societății a cauzatu de

toti membrii fura citati naintea tribunalulu. Da-

ca nu a fostu dlu Ceontea de vina la acastă,

dupa cum i place a téné, de ce a fostu dlui

singuru pedapsitu și nu și careva altu mem-

bru. De altu mentrea acoea, cari dice dlui C.,

că l'ar fi îndemnatu la acoea nelegalitate, se vede

că-su de unu calibru cu DSA, căci densii nu

mai apartienu societății ca membrii. — Cea

mai viua icóna ni-ar dá-o protocoalele de atunci

a sădintielorulu, inse aceste lipseu, căci pe

timpurile acoea era secretariu dlui C.

Dlu C. inse și-a datu totu o data și unu

testimoniu de paupertate atunci, candu presupu-

ne în sine superioritate de cultura intelectuale,

morale și sociale facia cu membrii so vietății, și

de aceea póte nu intra în societate. Nu pre ace-

astă cale se ajungu scopuri sublime! — Proce-

dur'a dlui C. documenta de altu mentrea ori ce

alt'a, numai implicite pretins'a superioritate

nici candu. —

Am trebui să tacemu naintea dlui C.,

daca ni imputá că noi am voitu a-i impune o

*) Uniculu modu d'a paralíz cu efectu ast-

felu de aparițiuni daunóse și rusinóse — este pe

de o parte ignorandu-le, pe de alt'a opu-

nandu-li fapte positive și demne, adeca

adeveritóre că scopulu societății se

pune de a supra tuturor suscepti-

bilitătilorulu personali și se urmé-

dia cu zelu și serioșitate. Acastă face

s'au amutésca cu timpulu ori ce banuele s'au fi redi-

catu în spiritele — dóra după natur'a lor — pré

scrupulósă și criticé.

Este o trasura batatória la ochi astadi la noi

că — de ai năibai scrupulós și critici ce suntemu ;

totu mai multu ne instrainám și slabim, în locu,

de a ne întări prin indulgiția și resignatiune fr-

tiésca! Astfelu, mai bine facemu indirectminte ser-

vitie inamiculu și i portám frumosu jugulu mai

de parte, de cătu ca prin unire — pentru cauza —

cu ori ce pretiu, s'au ne facemu tari în lupta! —

Presupunendu că onorab. societate „ROMANIS-

MULU,” nutrește asemenea credintia, nu i-am po-

tutu denegá în fói'a noastră ascultarea — o data,

pentru totu de un'a. De aci incolia dorim a audí

numai despre activitate și progresele ei spre sco-

pulu celu frumosu. —

B e d.

sarcina in alu doilea semestru, desi a suportatu un'a in primul, implinindu-si astfelu facia ou societatea o detorinta morala, carea in noi o societate este impusa prin statute, ci se primesce cu placere din partea fie-cariu membru, care doresce prosperarea societ' tii si e patrunsu de sublimulu ei scopu. In unu atare casu am proba chiar o repasire. In casulu presente inse nu e justa imputarea dlui C., caci procedur'a dsale a documentatu ne-interesare facia de prosperarea societatii.

La asertiunea, ca a publicatu acea procedura cu cugetu, ca dora ne vom desehide ochii si vom scapd societatea de perire, i dicemu nu-mai atat'a: uite-se in oglinda, si deca va fi dnoie sale insusi credinciosu, suntemu convinsi ca va poté dice: *Eu sum celu retacitu si vinovatu.*

Ni ar fi placutu inse se fi amentitu dlui C. nu numai de drepturile membriloru facia de societate, aberandu ca societatea despoia pre unii membrii de drepturi—ce nu sta—ci se fi amentitu si de detoriele acestor'a. Acest'a n'a facut'o, caci ar fi descoperitu caus'a echiderei dsale et cona.

Ce se tiene de serbarea anului nou, unde spune onoratu publicu, ca societ. n'a invitatatu pe unii academie, respundemu numsi atat'a, ca societ. n'a potutu si nu pote fi neconsecinta, si consecinta e o insuare frumosa, ba de multe ori se acusa, candu fora vin'a sa e chiar pe cale retacita. Societatea inse n'a fostu pe astfelu de cale, ea a invitatatu pe toti acia, cari pana candu apartienura societatii nu si-au batutu jocu de sublimulu ei scopu. Cele lalte la tacemu.

Despre festivitates 3/15 maiu a. c. pote dice dlui Ceontea ce i place. Societatea si-a cunoscutu totu deuna chiamarea sa la astfelu de ocazioni, asa ei acum. Am serbatu si noi acesta dia memorabile inea ca societate, ca totu de un'a. Daca singuracii membri ai societatii au respunau toti ou absentarea de la serbator'a arangiata de nemembrii, ne bucuramu, ca au fostu toti de o anima si unu cugetu fora de a-se fi fostu intielesu mai nainte si astfelu am serbat'o si noi ca societate.

De altuntemu candu s'au consultatu nemembrii societatii despre arangiarea acesteii festivitati si de unde noi am lipsitu, corespondinta dlui C. prin care a inceputu cert'a, a fostu si tramisa la Feder., ba chiar in din'a acea a si esitu de sub tipariu, si ou tote acostea ni spune acolo ca noi n'am voitu unire si fratietate, vrendu totu deodata a scote onoratu publicu ochii ca citarea de frase: unire fratietate, concordia, sinceritate etc. etc. cari numai le recita adese, inse faptele nu areta ca ar lucra pentru ele.

Mai uite-se inea odata in oglinda! I multiamimu inse dlui C. pentru sincerulu atributu, ca societatea nu pote arangia serbari politice.

Noi nu vedemu in astfelu de serbare nemica contrariu legiloru statului. Daca inea cugeta d. C. ca la o atare serbare se voru tiene numai vorbiri fulminante, prin cari se afurisescu, batjocorescu si chiar magarescu capacitate politice ale lunei intregi si capii statului, atunci i spunemu, ca chiar candu nu ar fi nici o diferinta intre noi, si chiaru candu ne am afia intr'unu statu, unde lipsesce tota control'a, ne am multiam de astfelu de serbari, caci nu ne place a ne bate jocu in pustiu.

Mai dice ca reulu celu mai mare la romanu e, ca tote scaderile si-le suplinescu cu laude *exagerate*. Are in catuva dreptu, de si nu se pote aplica, unde tientesca, ci pote chiar la contrariulu.

Se lauda inse, ca nu e si nu va fi nici candu de acestu principiu fatalu, ci va *flageld* totu deuna pre celuce comite erori etc. Atunci dlui Ceontea ar fi trebuitu se incepa forte de multu ou acestu metodu bunu, inea chiar din partea contraria. Ibe dlui Ceontea in mana „Federatiunea,” unde a scrisu sirele aceste, iee totu deodata si acelu nru din Fed din anulu trecut, unde sta o corespondinta din Gratiu scrisa totu de des, si dupa ce le-va ceti ambele, mai caute-se a trei'a ora in oglinda; ba acum credemu ca daos i va fi si sentiu de dreptu atatu de mare, precum, si arata sciintia, insusi si va da o palma preste gura!

La imputarile ce face membrulu societatii Duma, i recomandamu se ceteasca legea ministeriale din 15/4 1872, de unde va afia ca cine e ignorantelu, dlui C. ca aseredia ce nu e in lege, seu d. D. care sustienh ce e in lege.

Omulu patrunsu de sentiulu dreptatii nu pote invinovati pre membrii presentii ai societatii, ca ar fi datu canduva barem cea mai mica ansa de certa. Au nu scie dlui C. ca cine portu polemie in societate, si nu afla caus'a pentru ce domnesce acum cea mai buna contielegere si armonia in societate?

Mai avemu in fine a dice ca dlui C. dupa ce le a intomitu tote bine, se face si medicu, dandu gangrenei medicin'a necesaria, cea se nu pera corpulu intregu, dupa cum dice insusi. Ce corp? Dupa cum si arata adanc'a sciintia prin fras'a acest'a, asiata cu tote ce a scrisu pana acum prin diuare despre societate, vorbindu parte neadeveru, parte frase голе, intrebuintandu expresiuni, cari nu se pricepe. Noi nu vom striga nici odata, ca damu medicina in contra gangrenei si nici nu am strigatu, inea societatea o am elaberratu in miopismulu nostru spiritualu — de gangrena.

Repetandu inca odata, ca acest'a e prima si ultima data, candu societatea, ca atare a esitu in publicu, firesce fora voi'a ei, rogamu pe onoratiu dnu Redactoru ca, dupa ce pana acum totu frase si neadeveruri s'au scrisu despre societate, se binevoiesca a lua in considerare in astfelu de cause si alte inprejurari mai momentose si se nu conceda a se publica tote reporturile malitiose, cari: na facu nemerui bine, ci din contra strica multoru, ba ce e mai multu incuragedia prin acest'a pre unii omeni in parerile lor, ca *corporatiunea e pentru individu si nu individulu pentru corporatiunea*, si apoi daca nu potu jocu pre atotu-intieptii si nefalibili, striga in gur'a mare in publicu si joca totu ei pre mire'a cea batuta tara vina.

De incheiere cu acesta ocaziune ne lumamu in drasnel'a a intreb'a pre onor. dnu Redactoru alu „Federatiunei,” ca ou scirea si voi'a dneisale ni s'a sistatu tramitarea diuariulu „Federatiunea,” seu pote nu scie nimica de acest'a?

„Societatea Romanismulu.”

L. Muresiu in partile Aradului, iuniu 1873. (Despre miscarile si tulburarile religiunaria din comun'a Berzava aici in vecinatate,) am retacutu pana acuma cele intemperate, m'am indoitu a aduce la lumina trist'a cauza, respective fapta ce se incepu si realisa, din din'a de toti santii, cugetandu ca fora a se lati reulu mai de parte, se va poté potoli; inea in daru, caci bietulu poporu fiindu de tote partile persecutatu fora mila, e constrinsu a se apará — de multe ori facendu-si tocmai de capu!

Imputarile din partea poporulu se facu senguru pretilor, — cari dupa cum se dovedesce, lu tractedia reu; concentrandu-se reulu mai alesu la incassarea birului si la inmortamentari, unde cum se afirma, unii domni preoti pasiescu fora tota crutiarea.

Destulu ca traindu bietulu poporu intre inprejurari grele, in data ce ochii dusmaniloru sei au observatu, cumca bietulu s'a mai superatu si incurcatu si cu preotii sei, indata se folosescu de inprejurari, incepu a amagi pre cei usioru crediatori cu felu de felu de promisiuni, — astfelu turburarea prinde radecina si — curendu nainte ochiloru nostri ni stau miscari si treceri religionari, prin cari — nu ca nu cascigamu, ci chiar perdemu si specialu si generalu. Astfelu comun'a Berzava, carea mai ieri era un'a inchiagata, astadi este sparta si ruinata! S'a veritu sementi'a discordiei pana in famili! Unu lucru tristu si dorerosu!

Ce inca dore si supera e, ca — n'am vedutu urme, despre o intrevinere cu staruintia a consistoriulu, in catu multu striga pentru neapasare! Asi dori ca despre acest'a se fie informatu consistoriulu si se linisceasca spiritele.

A... J...

La marginea Transilvaniei, l. Muresiu in iuniu.

(Unu concertu romanu nationalu non plus ultra!) A fostu dominea in 3/15 iuniu a. c. candu calatorindu prin Lugosiu, pe la anghurle mai tuturoru stradelor am observatu afisie romanesco, cari invitau publiculu pre acesta dia, ser'a la 8 ore, la „Concertulu Reuniunei romane de cantari.

Me oprii, — o dia o dia! — ca se asistu si eu la o asemenea productiune in Banatu, si — nu m'am caitu; caci intr'adeveru productiunea Reuniunei cantaretiloru romanu din Lugosiu, a reesitu non plus ultra, apoi Reuniunea a fostu atatu de nobila de a adunatu fructele osteneleloru sale pentru *Gimnasiulu din Bradu!*

Deci dorulu meu egoisticu de a profitu diu calatori'a-mi fatigatoria si molestata prin schimbatiunea timpulu, a fostu compensatu prin reminiscintiele cele mai placute.

La 8 ore sera, in presentia unu publicu numerosu, cortin'a se redica, si ca la 30 de barbati si teneri, ou esterioru placutu si in costum elegantu, formati in choru barbatescu, incepura concertu ou „*Adio la Patria!*” de T. Georgescu.

Vocile placute imbinata cu compositiunea armonica, dadesu cantulu melancolicu atat'a farmeou, incatu publiculu celu numerosu de re-butate ori prorupse in aplause!

Cu asemenea succesu esecutu totu acestu choru si nrulu 5 alu programi: „*Servada.*”

Dupa retragerea chorului barbatescu, domnisiorn'a *Cornelia Radulescu* pasiesce pre scena, pre cum se sioptia — pentru antai'a ora, totusi cu tinenta secura si gratiosa, si luandu posetiune solemn'a la piano, esecutu cu mare dexteritate pies'a: „*Ros'a de Craiova*” de Willmers; — era din partea publiculu incantatu, i se arunca o cununa si multe buchete de flori legate si ornate cu pantlice nationale; se intielege ca nici aplausele nu lipsiau!

La nrulu 7 din programa de nou pasi dsiorn'a *C. Radulescu* si prin esecutare maestra si esacta sterna de nou in publicu mare placere, pe care la terminarea piesei si-o esprima de asemenea prin buchete de flori si prin aplause si strigari de — „*se traiasca!*”

Persona placuta, eleganta si atragatoria, melodiosa si plina de simtire, si esecutare maestra se observu la productiunea nrulu 6: „*Doi ochi,*” de G. Ventura, prin dlui *Iuliu Panaitu*; atributele aumite rapira intregulu publicu, care lu constrinsa prin buchete si aplause, si strigari entusiastice — a repetu pies'a.

Declamatiunea „*Trei frati de cruce,*” de V. Popu, produsu de *Coriolanu Bradiceanu*, prin mimio'a nimerita, prin limb'a fluida, si rostirea cu deplu nru sentiu, se fece demna de ceia lalti concertanti.

In fine sub nrui 3 si 8 ai programi s'au mai esecutatu doue choruri miste: „*Romani la mine,*” de Reuniunea cantaretiloru din Gratiu, si „*Cantarea padurei,*” de Vogler.

Mare insufletire au produsu pasirea Reuniunei ca choru mistu, caci numeru intre 50 ai 60 de fice si fii de romanu. Eu unulu unu astfelu de choru imposante inea n' am vedutu la romanu.

Cand a inceputu a cantu acestu choru, mi-a trasaritu anim'a in peptu si nu-mi e cu potintia a desorle, ce sentiu dulce au produsu in mine vocile dragalacie a domnisiorneloru si baietiloru teneri, acompaniate de tonurile sonore si grave ale barbatiloru. Alegerea pieselor a fostu forte nimerita si esecutarea — modulu de precisiune. Non plus ultra in celu mai deplinu intielesu!

Dar si publiculu se se apretiesca aceste frumosas productiuni; caci profesorele Reuniunei *Josef Czeka* fa onoratu si elu cu o cununa frumosa de flori, cu tricorulu nationalu, era Reuniunea cu aplause multe si chiar frenetice.

Sub astfelu de impresiuni, pe cari le voiu prastru pentru tota vieti'a mea si pe cari le impartasi si amatei Albine m'am promis — de la prim'a statiune de repausu, — nici n'asi poté face a nu veni ca se le aduca la cunosciinta publiculu nationalu, se se buoure si elu de progresulu culturai nationale in Lugosiu — in butulu dusmaneloru asupriri straine. Am parasitu Lugosiu, fericiundu pre locuitorii romanu, ca au tocmai adi fice si fii cari, petrunsi la sufletu de sacru sentiu si sac'a dorintia de cultura si afirmare nationala, au pornitu pe calea d'a deveni lorusi si nationei loru spre onore si fala! *Unu calatoriu.*

L. Oravitia in 1. iuniu.

In nrulu 30 alu acestui stimatu diurnulu rogandu — din indemnulu unoru interpellatiuni — pre respectivii mei colegi din tractulu *Fagetulu*, si in specialu pre colegulu *Mustetiu*, se dechiare: „*deca mi-au scrisu densii vro epistola amenintatoria, in calitatea mea de comisariu pentru conferintiele investitoresci de astadierna, din tractulu Fagetulu?* — „*Mai multi investitori*” in nrulu 34 mi dederu unu respunsu, prin care — nu respundu la intrebarea mea, adeca nu dicu ca — *mi ar fi scrisu cineva*, dar nici ca *nu mi ar fi scrisu*, ci — intru, unu modu curiosu me indruma la *Pontiu Pilatu*, dandu-mi unu respunsu misticu si posibil-minte tendentiosu, sara ar poté se confirmare credintia concernentiloru creduli interpellanti ai mei, cumca eu *din caus'a amenintariiloru* n'am primitu denumirea de comisariu pentru amintitele conferintie. Ad pentru mine invederatu se cuprinde unu *blamu*, macar ca fora totu temeulu.

Astfelu fiindu, era mai vertosu considerandu ca intre dnii interpellanti ai mei sunt si persone autoritative, dechiaru tote fimele despre pretinsele „amenintari,” de faine голе si tendintiose, si dechiaru, cumca eu despre spiritulu de indignatiune ce se pretinde ca ar fi esistatu la fratii investitori ai acelu tinentu, nice cunosciintia nu am avutu; si dreptu doveda, cumca numai din principiu, ca se nu mi fu mie neconsecinte, n'm primitu denumirea de comisariu, — ca la mai buna marturia in acesta cauza, provocu la onorat'a Redactiunea a „*Albini,*” carea mi cunosece atitudinea in privintia institutiunei conferintiloru investitoresci. *)

Josefu Olariu, investitoriu in Domanu.

*) Candu se venti'a acesta chestiune in foi'a nostra, dlui doctoz J. Olariu a fostu unulu diure cei mai energiosi intru a areta necesitatea d'a reformu institutiunea conferintiloru investitoresci. Constanti'a dsale in principia si tinent'a ni este cunoscuta de candu avemu placerea de a-lu cunosce personal-minte constatandu acest'a credemu ca chestiunea este deplinu lamarita, si nu mai are trebuintia de nici o ventilare in publicu. R e d.

Varietati.

(Necrologu si condurere!) Am nostru, bravulu deputatu nationalu *Pan Cosma* suferi de nou cea mai cruda lovitura man'a sortii. Dupa-ce acum unu anu si pe pe adorat'a sa socia — in florea plapand' neretie, i remasese unio'a bucuria si speranta familiara pe acesta lume unu fiu, frumusu unu angeru si vioru ca o flore de primavara. Acestu tesauru de amore si de sperantia, numele *George Severu*, luni in 4/16 iuniu, etate de 4 ani si 2 zile — in Beiusiu — ne-asteptate cadit viktima noictetiorulu (copii morbu „*diphtheritis!*” Nenoroicitulu rinte, carele petrecea aici la Dieta, domnia premergatoria la mediu de nopte fa alaru print'una telegrama, ce i auoncio ca bietulu te in periclu. In data poroi catra Beiusiu, ajungendu a casa luni la mediu nopti, gasi bucuria sa, sperantia si mangaiere pe dulcele seu fiu — rece, dessufletitu, in pe scandura! Intristarea sa este fora mea deca inea este posibilu, vro consolatiune a console-lu consciintia sa' ca — n'a meritat loviturile sortei si ca a golitu pocarulu rului pana n' fundu! Console-lu mai de ineredintia din partea nostra ca toti cei caiti lu au cunoscuti, se impartesiescu de dorlu! Er angerulu inocente *George Severu* ma — odihnesca dulce ou angerii lui Dumnezeu — pentru pururia de man'a sortii, dorese si mahnire ca cea-ce sfasia inim'a lui sei parinte!! —

Lotteri'a din Deva. Suntu gati de catra comitetulu lotteriei din Deva, toti domnii ce au bine voitu a se lasosuri spre vendiare, a-si da ostenele le desface catu mai curendu, pa ca se se pota efectua sortitur'a — interdiare.

Losurile ce nu se voru inapoia catra onorabili corespondenti pentru prim'a *Juliu voru fi privite ca losuri dute.* *)

Comitetulu mai face apelu la simtiemtele christiane ale tuturor maniloru, invitandu-i a cumperu lotu pentru lotteri'a bisericeii din Deva — de la dd. corespondenti din divan orasie, seu de la Redactiunile diurne romane seu de la Dn'a presiedinta a comitetulu, *Constantia Dunca* — Se in Deva. Pretiulu unui losu este 50 cent. Castiguri sunt peste 250 obiecte pretiu. —

(Obiecte sosite mai tardiu) pentru bisericeii din Deva: Unu *napoleonu* de la Dn'a *Luisa Siandor, Aradu*. — ocaqueta brodata, una punga de lucru; Dra *Adela Popoviciu, Hunedora*. — Un vitia de lampa, brodata, de la Dra *Maria Popoviciu, Aradu*. — Una punga de lucru de la *Catarina Popoviciu Hunedora*. —

(O statiune notariale dintre cele a devenitu tocmai vocante prin abdicare, cum ni se scrie, in comun'a *Monostoru*, de Temisulu, in medilocu intre Muresiu si Siora. Se astepta publicarea concursulu mai in graba, dar si pana atunci se face soire celor calificati; cari ar dori a redca acesta vacantia. —

Publicatiuni tacsabile

Jocuri de focu artificiale

pentru excursiuni si petreceri de recomanda in cele mai diferite forme

A. Dalary

1-2 Pesta, strai'a Soroksar, n

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei investitorulu din *Ferendia*, cottulu Timisulu, protopresbiterulu Versietulu se deschide concursu ra in 15 iuliu st. vechiu a. c.

Emulmiatele sunt: 300 fl. v. a. de lemne, 2 jugare de pamentu, 3/4 de gradina si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu avisiati: recurrese loru prevedute cu cumintele prescise de Stat. org. bis. a comitetulu parochialu, a-le substerna *Joane Popoviciu*, protopresbiterulu Versietulu, per *Varadia in Mercina*, si totu a-se presentat intro duminea seu serbasant'a biserica pentru de a-se produce tare si punerea tipiculu.

Ferendia in 9 Juniu 1873.

1-3 Comitetulu parochialu in co'ntielegere cu dlui protopresbiteru

*) Dora dupa calendarulu vechiu, oaci pentru nou admonitiunea impare cevasi pre pripit